

Jaarplan 2025

Rekenkamer Heemskerk

Februari 2025

Voorwoord

Graag bieden we u hierbij het Jaarplan 2025 van de Rekenkamer van Heemskerk aan. Wij realiseren ons dat 2025 een betekenisvol jaar is voor de besturing van de gemeente. Het is het laatste jaar waarin de voorbereiding op het veelbesproken 'ravijnjaar' 2026 vorm krijgt. Het is ook het laatste volle jaar dat aan de volgende gemeenteraadsverkiezingen vooraf gaat. Ook in dit jaar wil de Rekenkamer weer relevante onderzoeken voor de gemeenteraad uitvoeren. Met deze onderzoeken ondersteunen wij de gemeenteraad bij zijn kaderstellende en controlerende rol.

In dit jaarplan leest u welke onderzoeken we uitvoeren: niet alleen de lopende, maar ook de nieuw geplande onderzoeken.

Vanzelfsprekend geven wij ook een planning van de besteding van het door de gemeenteraad beschikbaar gestelde budget.

In een bijlage geven we de meest actuele versie van de groslijst van mogelijke onderzoeken mee. Hierin zijn ook de wensen opgenomen die de fracties aan ons hebben meegegeven.

In 2025 loopt de benoemingstermijn van twee van de leden van de Rekenkamer af. Dat brengt voor hen een afweging mee of zij voor een volgende termijn in aanmerking zouden willen komen. Uiteraard is de beslissing over een eventuele herbenoeming aan de gemeenteraad.

De Rekenkamer is er klaar voor om in 2025 met volle kracht het onderzoekswerk voort te zetten!

Met vriendelijke groet,

Frank van der Knaap
Voorzitter Rekenkamer Heemskerk

Inhoud

Voorwoord

1	Ambitie voor 2025	1
2	Programmering onderzoeken 2025 (onderzoeksplan)	1
3	Samenwerken en kennisdelen	3
4	Berichtgeving en profilering van de Rekenkamer	3
5	Relatie met de Auditcommissie	3
6	De samenstelling van de Rekenkamer	4
7	Budget 2025	4
	<i>Bijlage 1 Groslijst onderzoeksonderwerpen</i>	6

1 **Ambitie voor 2025**

Sinds 2020 heeft Heemskerk een onafhankelijke Rekenkamer. Onze ambitie voor 2025 is om de weg die we vanaf 2020 zijn ingeslagen door te zetten en te versterken. Concreet nemen we ons voor om in 2025:

- twee onderzoeken te doen;
- de opgebouwde contacten met de rekenkamers in de regio vast te houden en uit te bouwen;
- de berichtgeving over het werk van de Rekenkamer in de vorm van de nieuwsbrieven voort te zetten;
- contact te onderhouden met de Auditcommissie als klankbordgroep en begeleidingscommissie namens de raad;
- ons te blijven oriënteren op nieuwe ontwikkelingen door onder meer contacten met collega's, deelname aan activiteiten van de Vereniging van Rekenkamers, bijwonen van congressen e.d.

2 **Programmering onderzoeken 2025 (onderzoeksplan)**

In dit hoofdstuk staan de onderzoeken vermeld die bij aanvang van het jaar nog in uitvoering zijn, alsmede de geplande onderzoeken die in dit jaar gestart gaan worden. Daarmee is dit hoofdstuk het onderzoeksplan, zoals bedoeld in het Reglement van orde van de Rekenkamer, artikel 7. Deze onderzoeken zijn door de Rekenkamer gekozen, rekening houdend met de groslijst van onderwerpen (zie bijlage), waarbij de selectiecriteria zijn toegepast, zoals vermeld in het Reglement van orde van de Rekenkamer, artikel 8.

Ervaringen van doelgroepen met de uitvoering van het armoedebeleid (lopend onderzoek)

Begin 2024 is een onderzoek gestart, een onderzoek naar armoedebeleid. Dat onderwerp is meermalen door fracties naar voren gebracht. Het onderzoek richt zich primair op de uitvoering van het armoedebeleid (minimabeleid en schuldhelpverlening) en de uitwerking daarvan in de praktijk. Wij hebben hierin de vraag centraal gesteld: Wat zijn de ervaringen van de gebruikers van de regelingen en worden de beoogde doelgroepen daadwerkelijk bereikt? Met dit onderzoek zijn we aangesloten bij de evaluatie van het huidige beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023. Daarnaast wordt met dit onderzoek het armoedebeleid geïnventariseerd en wordt een doorkijkje naar de verwachte ontwikkelingen geboden. Het feitelijke onderzoek is conform de planning voor het einde van 2024 afgerond. Het rapport is in de afrondende fase en zal begin 2025 aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Onderzoek naar de robuustheid van de Omgevingsdienst IJmond (nieuw onderzoek)

In 2024 heeft de gemeenteraad besloten dat er een onderzoek moet komen naar de financiële en organisatorische toekomstvastheid van de ODIJ en heeft de Rekenkamer gevraagd om daar in regionaal verband uitvoering aan te geven. De Rekenkamer heeft besloten om dat verzoek in te willigen.

In het najaar van 2024 is gestart met een inhoudelijke opzet van het onderzoek en zijn de rekenkamers in het gebied van de ODIJ benaderd om te participeren in het onderzoek. Dat heeft erin geresulteerd dat naast Heemskerk, de rekenkamers van de provincie Noord-

Holland (Randstedelijke Rekenkamer) en de gemeenten Haarlem, Velsen, Heemstede, Oostzaan, Bloemendaal, Zandvoort en Landsmeer hun medewerking aan het onderzoek hebben toegezegd. De Rekenkamer Heemskerk treedt op als opdrachtgever en penvoerder. Op het moment van schrijven van dit jaarplan wordt hard gewerkt aan een set van onderzoeksvragen, die voor alle betrokken rekenkamers acceptabel is. In 2025 zal vervolgens de opdracht aan een extern onderzoeksbureau worden gegund en zal het onderzoek daadwerkelijk worden uitgevoerd. De planning is erop gericht om het rapport voor het einde van 2025 aan de gemeenteraden en Provinciale Staten aan te bieden, opdat de conclusies en aanbevelingen kunnen worden meegewogen bij de maatregelen ter versterking van de robuustheid van omgevingsdiensten. Tot die maatregelen moet zijn besloten voor 1 april 2026.

De Rekenkamer is verheugd over de forse belangstelling van de andere rekenkamers in de regio om met dit onderzoek mee te doen. Wanneer het onderzoek goed verloopt draagt dat bij aan de goede positie van de rekenkamers in de regio. De keerzijde is dat samenwerking en afstemming met partners relatief veel tijd en inspanning van de leden van de Rekenkamer Heemskerk vergt.

Onderzoek woningbouwbeleid

De groslijst met mogelijke onderzoeksonderwerpen is recent aangevuld met inbreng van de verschillende fracties. De rekenkamer heeft na zorgvuldige afweging een keuze gemaakt voor een volgend onderzoek. Dit wordt een onderzoek naar de uitvoering van het eigen woningbouwbeleid van de gemeente Heemskerk met nadrukkelijke aandacht voor de rol van en relatie met Rijk, provincie en corporaties en het effect van het eigen grondbeleid. Naar verwachting zal het onderzoek meteen na het zomerreces starten. “

Doe mee-onderzoek Onderbesteding

De Vereniging van Rekenkamers organiseert regelmatig een doe mee-onderzoek. Dat is een onderzoek waarvoor zij opdracht geven en de data bij de deelnemende gemeenten ophaalt. Het voordeel is dat er niet alleen een beeld ontstaat van de stand van zaken in onze gemeente, maar dat het ook kan worden afgezet tegen een nationaal beeld. En dat tegen relatief geringe kosten.

Dit jaar wordt een onderzoek gedaan naar onderbesteding. De hoofdvraag luidt: Geeft de wijze waarop, in de aan dit onderzoek meedoende gemeente, wordt begroot, de volksvertegenwoordigers een goed inzicht in de baten en lasten en kan dit worden verbeterd?

De Rekenkamer Heemskerk doet mee aan dit onderzoek.

213a-onderzoek

Op basis van artikel 213a uit de Gemeentewet is het college verplicht periodiek onderzoek te doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door haar gevoerde bestuur. De Rekenkamer houdt in haar planning van onderzoeken rekening met de 213a-onderzoeken van het college, en vice versa. Op het moment van schrijven van dit jaarplan heeft het college, voor zover bekend bij de Rekenkamer, geen onderzoek gepland. De afweging daarvoor wordt in het eerste kwartaal verwacht.

3 Samenwerken en kennisdelen

Het is een wens van de Heemskerkse Rekenkamer om daar waar dat kan gezamenlijk met de rekenkamercollega's in de regio (of breder) onderzoek te doen, zeker wanneer het een onderwerp betreft waar in regionaal verband uitvoering aan wordt gegeven. Ook meerdere raadsfracties hebben hierom gevraagd.

Het onderzoek naar dementie in 2023 was een positieve start in IJmondverband.

We zijn in 2024 in gesprek gegaan met onze IJmondcollega's, de kring van rekenkamers Boven 't IJ en de rekenkamers in Noord-Holland/Kennemerland. Wij hebben geconstateerd dat er draagvlak is voor een nieuw gezamenlijk onderzoek in regionaal verband. Zoals hierboven is beschreven wordt in 2025 het onderzoek naar de Omgevingsdienst IJmond uitgevoerd met maar liefst negen samenwerkende rekenkamers. De Rekenkamer Heemskerk heeft hierbij het voortouw.

De leden van de Rekenkamer Heemskerk houden actief hun kennis van relevante actuele ontwikkelingen op peil. Wij zijn actief lid van de Vereniging van Rekenkamers; bezoeken congressen en nemen deel aan cursussen, workshops en webinars. Een van onze leden is betrokken bij het organiseren van congressen, het geven van cursussen, het beoordelen van onderzoeksrapporten van derden en gesprekspartner voor reflecties op voor rekenkamers relevante wetgeving. Twee van onze leden hebben tevens zitting in andere rekenkamers.

4 Berichtgeving en profilering van de Rekenkamer

Goede relaties met de leden en fracties van de gemeenteraad en bestuur zijn van groot belang voor de Rekenkamer om haar rol constructief en effectief te kunnen vervullen. Naast de contacten en presentaties die plaatsvinden rondom de uitvoering van de onderzoeken van de Rekenkamer en het periodieke overleg met de Auditcommissie, informeert de Rekenkamer de gemeenteraad periodiek over haar activiteiten. Ten minste tweemaal per jaar wordt een nieuwsbrief uitgebracht. Diverse fracties hebben laten weten deze nieuwsbrief te waarderen.

De Rekenkamer is niet erg bekend onder burgers en belanghebbenden in de gemeente Heemskerk. Dat is niet vreemd, omdat de Rekenkamer primair een instrument is voor de gemeenteraad. Niettemin is de wens van de Rekenkamer om iets meer bekendheid te geven aan burgers en belanghebbenden in Heemskerk wat de Rekenkamer is en voor de samenleving kan betekenen. Voor sommige onderzoeken is het belangrijk om rechtstreeks informatie te verzamelen bij inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties. Enige bekendheid van de Rekenkamer helpt daarbij.

De website is het meest voor de hand liggende medium om het werk van de Rekenkamer uit te dragen. De website moet daarom altijd actueel en toegankelijk zijn. Ook in 2025 zal de Rekenkamer daar zorg voor dragen.

5 Relatie met de Auditcommissie

De Rekenkamer heeft een onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeenteraad. Dit houdt o.a. in dat gemeenteraadsleden geen lid kunnen zijn van de Rekenkamer. De Auditcommissie fungeert als de schakel tussen de Rekenkamer en de gemeenteraad. Zij heeft als begeleidingscommissie de taak om het functioneren en opvolgen van de leden van

de Rekenkamer te ondersteunen en te organiseren. Ten minste één keer per jaar komen de Rekenkamer en de Auditcommissie bij elkaar.

In januari 2025 zal de Rekenkamer advies vragen aan de Auditcommissie over het jaarplan 2025, de opzet van het onderzoek naar de ODIJ en de wijzigingen in het Reglement van Orde en het Onderzoeksprotocol.

6 De samenstelling van de Rekenkamer

De Rekenkamer Heemskerk bestaat uit drie leden. De huidige bezetting is als volgt:

Dhr. F.C.A. (Frank) van der Knaap, voorzitter

Dhr. F. (Felix) van Beek, lid

Mw. M.C. (Marijke) Zewuster, lid

Rooster van aftreden

De Gemeentewet schrijft voor dat de leden van de Rekenkamer voor zes jaar worden benoemd. De gemeentelijke Verordening op de Rekenkamer maakt een eenmalig herbenoeming mogelijk. Aangezien de zittende leden reeds op verschillende momenten en conform de nieuwe wetgeving zijn benoemd, is er sprake van een voldoende spreiding in het rooster van aftreden.

<i>naam</i>	<i>benoemd op</i>	<i>benoemd tot</i>	<i>herbenoembaar?</i>
Frank van der Knaap	19 dec. 2019	19 dec. 2025	ja
Felix van Beek	27 juni 2019	27 juni 2025	ja
Marijke Zewuster	28 sept. 2023	28 sept. 2029	ja

Het rooster van aftreden laat zien dat in juni en december 2025 de termijnen van dhr. Van Beek, respectievelijk dhr. Van der Knaap aflopen. Zij zijn beide herbenoembaar en zullen in de loop van het jaar bekend maken of zij voor herbenoeming in aanmerking willen komen. Zowel in het geval van eventuele herbenoeming, als van het vervullen van een vacature, zal de Auditcommissie om advies worden gevraagd.

7 Budget 2025

Door middel van de programmabegroting van de gemeente Heemskerk stelt de gemeenteraad een budget voor de Rekenkamer beschikbaar. Dat budget wordt jaarlijks geïndexeerd.

Voor 2025 is een budget beschikbaar gesteld van € 91.794,-. Daarvan is circa € 20.000,- voor reguliere doorbelaste loonkosten van de griffie.

Op grond hiervan komt de Rekenkamer Heemskerk tot de onderstaande begroting voor 2025.

Vacatie-/presentiegelden		20.000
Doorbelasting loonkosten griffie		20.000
Doorbelasting extra ondersteuning		5.600
Onderzoekskosten		
Laatste termijn onderzoek Armoede	4.000	
Onderzoek robuustheid ODIJ	15.000	
Onderzoek woningbouw	25.000	
Doe mee-onderz. Onderbesteding	500	
		44.500
Overig (lidmaatschap VvR, cursus), onvoorzien		1.694
		91.794

In de begroting is een (eenmalige) post opgenomen voor extra ondersteuning van de Rekenkamer. Het betreft hier kosten voor het (met maximaal drie maanden) verlengen van de interim ondersteuning die de Rekenkamer vanuit de griffie ontvangt. De griffie is versterkt en de permanente ondersteuning voor de Rekenkamer met ingang van 1 februari beschikbaar. Voor overdracht en inwerken is een periode van overlap ingecalculeerd. De eenmalige extra ondersteuningskosten zijn mogelijk, omdat het regionale onderzoek door de gezamenlijke bijdragen van de deelnemende overheden voor de Rekenkamer van Heemskerk relatief voordelig is.

Met deze begroting besteedt de Rekenkamer 50% van het beschikbaar gestelde budget direct en indirect aan onderzoek. Dat percentage is iets minder hoog dan in voorgaande jaren. Vanwege de (eenmalige) extra ondersteuningskosten en door het arbeidsintensieve regionale onderzoek, stuiten wij op de grenzen van de bezetting van de Rekenkamer. Met dit onderzoeksbudget voldoet de Rekenkamer aan het normbedrag van de Vereniging van Rekenkamers van € 1,30 per inwoner.

Bijlage 1 Groslijst onderzoeksonderwerpen

Groslijst Rekenkamer Heemskerk voor extern gebruik(versie 24 januari 2025)

Deze lijst is een dynamisch overzicht, dat tot stand komt door onderzoekswensen die door de fracties, burgers of anderen uit Heemskerk, of door de Rekenkamer zelf, naar voren zijn gebracht en naar een eerste oordeel van de Rekenkamer onderzoekbaar en kansrijk worden geacht, onder verwijzing naar de criteria zoals vermeld in het Reglement van orde van de Rekenkamer, artikel 9:

Artikel 9 Keuze onderwerpen van onderzoek

1. De volgende criteria spelen een rol bij de onderwerpselectie: - maatschappelijke relevantie; - financieel, bestuurlijk of organisatorisch belang; - de kwaliteit van de informatievoorziening aan de raad; - de doeltreffendheid, doelmatigheid of rechtmatigheid; - toegevoegde waarde; - de door de Raad(sfracties) gevoelde urgentie; - een spreiding over verschillende (categorieën van) beleidsterreinen.

....

5. De Rekenkamer doet geen onderzoek naar onderwerpen indien:

a. het een klacht betreft in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb) over een gedraging van een bestuursorgaan

b. het een bezwaar betreft van in de zin van hoofdstuk 7 van de Awb tegen een besluit van een bestuursorgaan waarvoor de bezwaar en beroepsprocedure openstaat.

De groslijst wordt beperkt tot circa 20 kansrijke en nuttige onderzoeksonderwerpen. Daarmee is deze lijst een eerste prioritering uit mogelijke onderwerpen. Uit deze groslijst worden door de Rekenkamer in een tweede prioriteringsslag onderwerpen geselecteerd voor het jaarplan.

Ook hierbij worden de criteria uit het Reglement gehanteerd. De Rekenkamer bepaalt de eigen onderzoeksagenda. De gemeenteraad heeft

wel het recht om een formeel verzoek bij de Rekenkamer in te dienen om een onderzoek uit te voeren. De groslijst is gerubriceerd naar domeinen.

De nummering geeft geen prioritering aan.

	Onderwerp	Vraag/Probleemstelling
	SOCIAAL DOMEIN	
1	Sociale wijkteams	Hoe functioneren de wijkteams?
2	WMO	Onderzoek naar uitvoering en effectiviteit, efficiency en rechtvaardigheid.
3	Participatie/ Inspraak Relatie burger / overheid	Onderzoek naar de ervaringen met het recent vastgestelde participatiebeleid.
4	ouderenzorg	Welke initiatieven heeft gemeente genomen
5	Sociaal domein	Sociaal domein: gebruik indicatoren.

	FYSIEK DOMEIN	
6	Veiligheid / handhaving in openbare ruimte	Veiligheid in openbare ruimte
7	Afval	Hoe wordt met overlast ervaren door afval omgegaan?
8	Integraal huisvestingsplan primair onderwijs	Uitvoering IHP
9	Grondbeleid	Functioneren (passief) grondbeleid
10	Woningbouw dossiers	Onderzoek naar de <i>effectiviteit van het woningbouwbeleid</i> .
11	detailhandelsbeleid	Effectiviteit Detailhandelsvisie
12	kapitaalgoederen	Onderzoek het kapitaalgoederen beleid.
13	Gemeentelijk vastgoedbeleid	Rendement/effectiviteit gemeentelijk vastgoed Beleid
14	Duurzaamheid	Duurzaamheid / energiearmoede
	BEDRIJFSVOERING	
15	Mandaten aan college	Onderzoek naar inhoud en functioneren mandaatbeleid
16	Privacy / cyberveiligheid / avg	Evaluatie van de AVG.
17	Evaluatie subsidiebeleid	Evaluatie huidig subsidiebeleid
18	Datagedreven werken	Stand van zaken datagedreven werken.
19	WOZ waardering	Correctheid WOZ waardering
20	Samenwerking organisatie en raad	Functioneren samenwerking organisatie en raad
21	Bovenlokale samenwerking	Onderzoek naar het functioneren van de bovenlokale samenwerking en de rol van de raad daarbij.

22	doorwerking	Onderzoek naar doorwerking van rekenkamer onderzoeken.
23	Werklast raad	Onderzoek naar werklast van de raad door Quick scan naar model Zwolle
24	Onderuitputting gemeentelijke middelen	Doe mee onderzoek VVR
25	Inhuur externen	